

## COM VIVINT ALTRES TEMPS

Amb la publicació de *Darrere el vidre*,<sup>1</sup> es podia pensar que Feliu Formosa (Sabadell, 1934) tancava el cicle de la seva obra de creació. Perquè revisar –de vegades esmotxar– i editar minuciosament en un sol volum trenta anys d'activitat literària indueix a pensar que hom elabora una mena de testament literari, una manera de dir-nos: «això ha estat tot». Ben al contrari, l'operació ha consistit a «posar en net», a endreçar, una obra poètica de gran densitat i intensitat que començava a fer-se molt difícil de llegir d'un sol tret, no solament per la seva dispersió editorial –els onze llibres que la componen van ser publicats en altres tantes editorials o col·leccions– sinó perquè molts títols ja estan exhaurits o descatalogats.

(«Llegir d'un sol tret»: una fascinant aventura intel·lectual amb què Formosa regracia als seus lectors la seva fidelitat. Però també una bella manera d'assegurar que les generacions que tot just s'incorporen a l'univers de la lectura trobin un referent sòlid i puguin veure acomplerta aquella «jouissance» de què parlava Barthes.)

Formosa, doncs, ha endreçat l'obra precedent, però ha continuat treballant, com no podia ser altrament en un dels escriptors més «professionals» de què disposa la llengua catalana. En efecte, la *Revista d'Igualada*<sup>2</sup> ha publicat fa uns mesos uns poemes d'escriptura recent, que han de fer part d'un nou llibre –encara en projecte. Aquesta activitat ininterrompuda remet als versos «i sempre retornar / als records i al combat».

*Darrere el vidre* aplega uns dos-cents quaranta poemes. Val a dir que l'edició va precedida d'un magnífic pròleg d'Enric Sòria que desvetlla les claus de la poesia de Formosa i en repassa, un a un, els llibres que la conformen.

1. Feliu FORMOSA. *Darrere el vidre (Poesia 1972 – 2002)*. Pròleg d'Enric Sòria. Barcelona: Edicions 62 – Empúries, 2004.

2. «Set poemes recents de Feliu Formosa». *Revista d'Igualada*, núm. 18 (desembre 2004), p. 82 - 87.

Aquí tan sols ens limitarem a remarcar la varietat formal que el discurs poètic de Formosa pren al llarg dels anys, sempre dins de la unitat essencial que el caracteritza. Una varietat que és indicatiu de cerca constant i una de les característiques tant de la persona com de la seva obra. «Alternança subtil / de tensió i de relaxament / davant l'alternativa repetida / de ser naufrag o supervivent ».

Els textos, doncs, van adoptant en cada llibre estructures diferents: obertes (versos blancs, decasíl·labs, poemes en prosa...) o tancades (sonets, haikús, tankas...); s'empren llenguatges diversos: l'omníric, el realista, l'intimista, l'abstracte. Hagi estat quina hagi estat la forma triada, tots acullen un idèntic batec, un alenar amb un so inconfusible que recorre, com si en fos l'espina dorsal, tota la seva obra. Aquest batec no és altre que el tornaveu de tot el que li esdevé a l'home contemporani: el desarrelament, («com arrelar-se en moviments que es basen en el desarrelament?»), la desesperança, la cerca –sense saber ben bé què cercar–, l'absurd, l'angoixa existencial –el «sense sentit» sartrià–, la comunicació, el dubte constant –tan afí i compartit, d'altra banda, amb el seu amic Joan Vinyoli.

Indestriable, també, de la poesia de Formosa –i tothora present–, hi trobem la lluita contra el temps i l'oblit, que mena de forma sistemàtica el poeta a la cerca de la veritat en tot quefer humà.

Paral·lela a aquesta cerca, al llarg de l'obra discorre la interrogació sobre el llenguatge, com no podia ser altrament en un intel·lectual que poua el seu discurs en les arrels del pensament modern; car la poesia de la contemporaneïtat és, sobretot, un afer de llenguatge –la dimensió darrera per a totes aquelles coses que no poden ser dites altrament– que fa possible arribar a parlar del que no acabem mai d'entendre. «Escriure és doncs per a mi / descriure la consciència / d'allò / que no és possible.»

Més enllà de consideracions historicistes i retòriques, el lector ha de felicitar-se per poder tenir a les mans, reunida fins ara mateix, una de les sis o set obres poètiques de debò imprescindibles i que donen pes específic a la poesia catalana del segle vint.

Una poesia que ha anat buscant una veu pròpia en un camí vers l'essencialització que el poeta ha sintetitzat en l'extraordinari endecasíl·lab: «del que he tatxat queden aquests poemes».

Una poesia que, parafraçant-la, haurà fet dos trucs a la porta del lector per tal que aquest la hi obri, i el deixi habitar a casa seva –amb la lògica de la no lògica– i l'acompanyi, ja per sempre més.

ANTONI CLAPÉS